

Informes de gestió 2012

Guàrdia Urbana de Barcelona

BCN

Evelio Vázquez

Intendent Major
Guàrdia Urbana de Barcelona
Barcelona, 2013

La seguretat ciutadana esdevé un dels **pilars estratègics de l'Ajuntament** de Barcelona en aquest Mandat.

En aquest sentit, amb l'inici del nou Mandat, al 2011, un dels aspectes més significatius implantats al 2012 ha estat el canvi en l'orientació, i en molts aspectes de la gestió, de la GUB. Ha estat una **reestructuració de la cadena de comandament** de la GUB amb nova redistribució dels intendants dels districtes i de les unitats especialitzades. Realment rellevant ha estat la nova orientació en la visió de servei de la policia local, potenciant i incrementant les actuacions i la col·laboració, en matèria de seguretat ciutadana com a una funció clara i pròpia del Cos, més enllà de les habituals i estretes col·laboracions amb la Policia de la Generalitat de Catalunya – Mossos d'Esquadra.

Aquest nou enfocament va esdevenir l'essència del **Pla de Seguretat Ciutadana de Barcelona** per als anys 2012-2015 que el Govern municipal va presentar al Plenari.

El nou pla suposa la revisió i adaptació al nou context econòmic i social per tal de donar respostes als reptes actuals de la capital catalana.

L'objectiu principal d'aquest és fer que els ciutadans se sentin segurs a la ciutat de Barcelona i incidir tant en la reducció dels delictes com en la percepció de la seguretat. Sabem que una equilibrada combinació d'anticipació, prevenció i reacció amb la dotació dels recursos adequats ens ha de permetre abordar millor dos tipus de fenòmens que acaben provocant una forta sensació d'inseguretat entre la ciutadania: aquells de baix impacte però de molta intensitat (p.ex.: els furts al metro) i aquells d'alt impacte però, afortunadament, de petita escala quantitativa (p.ex.: robatoris amb violència i intimidació).

3

Informes de gestió
2012

Guàrdia Urbana
de Barcelona

El pla es basa a augmentar la seguretat, integrant les polítiques policials amb les de foment de la convivència, la participació i la resolució pacífica del conflicte, tot millorant la seguretat i la percepció de seguretat als barris, augmentant l'actuació preventiva sobre el comerç, el turisme i els centres escolars i incorporar els conceptes de seguretat en les polítiques dels diversos àmbits municipals. Tota una aposta per enfortir la col·laboració permanent amb el teixit associatiu i veïnal, les xarxes comercials dels barris i els operadors turístics.

Així doncs, **al 2012 es consolida una tendència de millora de la seguretat ciutadana.**

Analitzant els resultats al 2012 d'aquest nou enfocament, veiem que els indicadors del nostre sistema de seguretat al 2012, presentades per la **Junta Local de Seguretat de Barcelona** presidida per l'Alcalde de la ciutat així ho confirmen, mostrant una disminució de la criminalitat a la ciutat i una millora en la seguretat a nivell global, la qual cosa ens demostra que aquesta nova línia d'intervenció iniciada ha estat encertada i que hem de persistir en la mateixa afegint, això si, les millores conjunturals oportunes.

Durant el 2012 es van produir 3.000 detencions menys que l'any anterior i van caure de manera molt important les demandes al 092 i les incidències gestionades a la SCC, en especial durant la segona meitat de l'any.

La major implicació de la GUB en matèria de seguretat ciutadana ha servit per reforçar el servei a la via pública que ja de per si dóna el cos de la PG-ME.

Una major col·laboració i el treball en equip han fet possible aquestes millores que no només continuaran sinó que cada vegada més, seran més habituals i importants.

Igualment, la valoració de la ciutadania també confirma aquesta anàlisi. Aquesta, al 2012, ha estat lleugerament millor que la registrada el 2011 i en la línia dels darrers cinc anys. Així, al 2012 trobem que davant la valoració del nivell de seguretat a la ciutat, **la percepció havia millorat** passant d'un 5.4 al 2011 a un 5.6 en el 2012. Quan la consulta és a nivell de barri aquesta millora es manté, passant d'un 6.2 a un 6.3.

L'**Enquesta de victimització** de Barcelona (del 2012, amb dades del 2011) reflecteix un augment de la percepció de seguretat tant al barri com a la ciutat i una tendència a la baixa en el nombre de persones que diuen haver estat víctimes d'un delicte. A més, els veïns de Ciutat Vella aproven el nivell de seguretat al barri per primer cop des del 2009. La percepció dels nivells de civisme a la ciutat també ha experimentat un lleu increment, passant del 5,9 al 6 en el cas del barri i del 5,5 al 5,6 en el cas de la ciutat.

5

Informes de gestió
2012

Guàrdia Urbana
de Barcelona

L'índex de victimització dels barcelonins és del 24,2%, una xifra que suposa una reducció de 6 dècimes respecte a l'any anterior. L'índex de fets delictius també s'ha reduït, passant del 35,7% al 33,2%.

S'ha reduït la victimització sense que s'hagin produït canvis en el marc legal, hem fet la part dels deures que ens tocava fer. Ara el que cal és seguir treballant perquè aquest canvi de tendència continuï l'any vinent.

L'enquesta de l' **Òmnibus Municipal** al 2012 assenyalen, igualment, que el 78% dels barcelonins entrevistats han vist la Guàrdia Urbana al seu barri durant la darrera setmana, la xifra més alta des de l'any 2004. De fet, suposa un increment de 17 punts respecte a les xifres obtingudes al setembre de l'any passat i d'11 punts respecte a les del mes de desembre. Ciutat Vella, Nou Barris i les Corts són els districtes que manifesten veure més Guàrdia Urbana al seu barri.

L'altre aspecte tàctic implementat i millorat al llarg del 2012 que ha donat molt bons fruits ha estat l'estreta col·laboració entre els cossos policials de la ciutat: mossos i policia local. En aquest punt, cal fer una menció especial a l'**operatiu Xarxa**, el qual s'ha anat adaptant a les necessitats que han anat sorgint des de la seva implantació i s'ha consolidat com un important dispositiu conjunt. Ja des del juliol del 2011, els fets delictius registrats al metro han baixat prop d'un 19% gràcies a l'eficàcia d'aquest dispositiu. Esperem que amb les noves unitats, com per exemple el grup que opera en prevenció del furt dins del bus turístic o els de TMB, ajudin a millorar encara més la seguretat al transport públic

7

Informes de gestió
2012

Guàrdia Urbana
de Barcelona

Com ja deia abans, tot i els bons resultats, estem moderadament satisfets, volem evitar parlar d'èxit perquè hi ha molta feina a fer. Veiem que la prevenció dels cossos policials està donant resultats positius i, per tant, cal continuar en aquesta línia. Treballem de forma activa per tal de millorar aquests índex, per això no es pot abaixar la guàrdia i amb la incorporació de nous agents (**145 nous agents**, al juliol), la implementació de noves unitats, nous dispositius i una distribució de serveis més eficients d'acord a la nova realitat social, creiem que els resultats milloraran encara més.

Una de les millores en l' operativa de la GUB al 2012, que considerem ha jugat un paper més rellevant en la millora de la seguretat a la ciutat ha estat la posada en marxa del nou grup de platges,

de 70 agents per enfortir la seguretat ciutadana i reforçar la lluita contra totes aquelles conductes contràries a les ordenances municipals a les platges de Barcelona. La valoració, sense cap mena de dubte, ha estat molt positiva (reducció del 15% en els fets delictius a les platges, es van incrementar un 11,4% les denúncies per venda ambulants a les platges i en un 300,9% les relacionades amb serveis no autoritzats a l'espai públic, com per exemple els massatges) i ja estem treballant en la seva continuïtat pel 2013, ampliant i millorant els seus recursos humans i tècnics.

Pel que fa a l'aposta per l'aproximació que abans esmentava, amb el sector del comerç de la ciutat, al 2012 vam posar en marxa un nou **dispositiu específic**, augmentant el control a les botigues de telefonia mòbil i de compra-venda d'or, que a partir del segon semestre de l'any ha permès traçar una tendència a la baixa en el robatori a la via pública i als comerços.

Al 2012, i aquest és un altre focus rellevant de la nostra intervenció, vam augmentar la pressió contra la venda ambulat il·lícita a l'espai públic. Com mostren les dades de l'**Operació Mestral**, els resultats han estat molt positius, augmentant les intervencions i els seus resultats. Cal destacar que s'ha enfocat el problema de la venda ambulat al carrer, no només al venedor sinó al distribuïdor. En aquest sentit, al 2012 vam fer intervencions (p.ex.: més de 178.000 llaunes intervingudes a diferents locals de Ciutat Vella, Sants-Montjuïc i Sant Martí).

Durant el 2012, es va apostar per un canvi d'estratègia en dos tipologies d'**activitat il·lícita a l'espai públic** que podríem qualificar de gran complexitat per la seva indefinició legal. Per una banda, la prostitució (posant el focus en la persecució de la demanda i en les organitzacions que extorsionen a les dones) i, per altra banda, els trill-ers (amb un canvi a través de la imputació com a grup organitzat).

Amb la modificació de l'**Ordenança de Civisme** (aprovat definitivament en Plenari per endurir i prohibir la prostitució a l'espai públic) en matèria del **treball sexual** que va entrar en funcionament a l'agost, si bé durant les primeres setmanes l'**Agència per l'Abordatge Integral del Treball Sexual – ABITS** i la GUB van realitzar una tasca informativa, ha facilitat la nostra tasca permetent interposar sancions més greus als clients i a les persones que afavoreixen el consum de la prostitució al carrer. Aquesta nova orientació, amb una clara finalitat de protegir a les dones que es veuen obligades a exercir la prostitució, va enfortir la investigació en la lluita contra l'explotació sexual i les xarxes de tràfic de persones amb la col·laboració d'altres cossos policials.

Pel que fa als **tril·lers**, al 2012 es va continuar treballant per reduir la seva presència a la via pública (més concretament a les Rambles) i es va augmentar la intervenció en l'àmbit penal amb el propòsit d'anar aconseguint sentències favorables que demostrin que no és només un fenomen de nivell municipal sinó clarament és un grup criminal organitzat. En aquest sentit, l'Ajuntament va realitzar una campanya informativa del fenomen dels tril·lers per evitar que persones que desconeixen aquesta pràctica il·legal participin en el joc.

Un dels punts crítics a Barcelona és **Ciutat Vella**. La GUB destina molts esforços i recursos en aquest districte, considerat una zona "especial" a nivell operatiu i vam aconseguir reduir-hi els delictes un 7% (més que la mitjana del 4,3% del conjunt de la ciutat). El patrutatge preventiu, l'augment de la presència policial i les accions per reforçar la seguretat a Ciutat Vella van fer possible que al 2012 els furts i fets delictius haguessin tingut una important reducció respecte al 2011.

Per primer cop des de l'any 2009, els veïns de Ciutat Vella van aprovar el nivell de seguretat del seu districte, cosa que demostra que la feina està ben encaminada i planificada.

Igualment, per millora la convivència amb els veïns a l'entorn de les **zones d'oci nocturn** (p.ex.: el Triangle Lúdic del Poblenou) vam activar un pla de treball específic per mirar de reduir el soroll i de garantir la seguretat i el respecte a les normes cíviques a la via pública a la nit.

9

Informes de gestió
2012

Guàrdia Urbana
de Barcelona

La **sinistralitat viària** ha estat, al 2012, un dels aspectes de la seguretat a on no vam aconseguir els resultats que esperàvem. La xifra de l'increment dels accidents de trànsit (+4,8% al global i +6% amb víctimes) no van ser satisfactòries.

Com va dir el nostre tinent d'alcalde Joaquim Forn, les xifres d'accidentalitat van ser massa elevades i cal seguir treballant per disminuir-les.

Durant el 2012, la Guàrdia Urbana vam intervenir en un total de 9.255 accidents de trànsit a la ciutat, dels quals 8.416 van registrar víctimes. En total, hi va haver 10.985 lesionats (249 ferits greus i 10.736 ferits lleus), un 7,39% més que l'any 2011. Tot i així, comparant l'evolució des de l'any 2000 fins avui, s'han registrat 3.831 lesionats menys que fa dotze anys.

Les dades coincideixen amb l'increment general de l'accidentalitat que s'ha registrat a les carreteres catalanes i a les de la resta de l'Estat.

Però també cal destacar que al 2012 es va produir una davallada del 6,16% en el nombre de sinistres en què hi havia implicat un ciclomotor. En canvi, hi ha més motocicletes implicades en accidents (un 7,11% més), a on la principal causa dels sinistres va ser la desobediència al semàfor, seguida de la manca d'atenció.

L'alcoholèmia va ser, un cop més, la primera causa indirecta dels accidents, però s'ha donat en un 7,07% menys dels casos. En aquest sentit, el 2012 la Guàrdia Urbana va dur a terme un total de 118.854 alcoholèmies i 1.758 drogotests, és a dir, un 55% més que l'any anterior.

Així mateix, van interposar 224.350 denúncies per excés de velocitat, un 27,5% més que el 2011.

S'ha de dir que aquest és un fenomen complex que requereix de la implicació de tots els actors que intervenen, així com de la societat que ha de prendre consciència de la perillositat de conductes contràries a les normatives de trànsit que posen en risc als altres usuaris.

Durant el 2012, la Guàrdia Urbana va posar en marxa 14 campanyes per augmentar la seguretat viària, així com xerrades de formació viària per a infants i gent gran. A meitat d'any, l'Ajuntament va iniciar un seguit de mesures per frenar els atropellaments. Es va incrementar el nombre de denúncies a conductors per no respectar el pas de vianants i es va iniciar la revisió dels més de 15.000.

L'accidentalitat i la seguretat viària en general, esdevenen un dels nostres pilars d'intervenció, en estreta coordinació i col·laboració amb la direcció de mobilitat municipal i a on ens estem implicant al màxim buscant millores constantment per intentar reduir aquestes xifres.

Al llarg del 2012, vam activar un seguit de **campanyes o dispositius específics** per, treballant des de la prevenció, anticipar-nos al problemes, aspecte clau en la seguretat ciutadana i viària. En destaquem algunes:

- Dispositiu d'Estiu (del 15 de juny al 30 de setembre).
- Campanya de Seguretat en el transport escolar a la ciutat.
- Campanya per protegir motoristes i vianants.
- Campanya per garantir la correcta circulació dels grups de bicicletes turístiques
- Dispositiu als entorns escolars, reforçant la nostra presència per garantir la fluïdesa viària i la seguretat.
- Sessions formatives a la gent gran per incrementar les accions preventives respecte a la seva seguretat.
- Inspecció a fires d'atraccions per garantir-ne la seguretat i el compliment de les normatives.
- Campanya per garantir la seguretat de les joguines.
- Nadal més segur.

Cal, per tancar aquest repàs sintètic al més significatiu del 2012, posar en valor les nostres intervencions més complexes en matèria de seguretat ciutadana al 2012 que, d'alguna manera, van contribuir a reforçar el nostre paper d'estratègia metropolitana però implementada des de la proximitat més tangible amb la ciutadania. Aquests tipus d'**esdeveniments** tenen una repercussió a nivell operatiu del que diem "afectació nivell ciutat", per tant, els dispositius que es confeccionen són operatius importants on es tenen en compte la col·laboració d'altres cossos policials i d'emergències, ja que l'afectació acostuma a ser màxima:

- Pla de Seguretat del Mobile World Congress 2012 (els delictes vinculats al MW es van reduir un 43%).
- Cimera del Banc Central Europeu.
- Vagues generals (29 de març i 14 de novembre).

12

Informes de gestió
2012

Guàrdia Urbana
de Barcelona

En matèria de **responsabilitat social** volem acabar aquest informe destacant algunes iniciatives d'innovació i bones pràctiques endegades al 2012 que ens identifiquen com a organització viva i compromesa amb la societat barcelonina:

- **Comissió per a la Igualtat de la Dona a la GUB:** el 6 de juny, l'Ajuntament de Barcelona, a través del Decret de l'Alcaldia, crea aquesta comissió amb l'objectiu de promoure la incorporació de les dones al nostre Cos i millorar la seva promoció interna en els àmbits de comandament. A la nova promoció d'agents del 2012 la dona va representar el 21%.
- Xarxes socials: posada en marxa del **Twitter de la GUB**, amb més de 4.000 seguidors a finals del 2012.
- **Mobilitat elèctrica:** la Guàrdia Urbana ha incorporat 55 noves motos escúters a la seva flota al 2012, 2 dels quals són elèctrics.

13

Informes de gestió
2012

Guàrdia Urbana
de Barcelona

Sense deixar-nos portar pel triomfalisme reflex de les dades d'aquest informe, la GUB té per davant nous importants **reptes per aquest 2013**. Ara en destaquem els prioritaris:

- Gestionar la incorporació de nous agents al cos per mantenir l'equilibri quantitatiu de la plantilla.
- Posar en marxa una Unitat d'Investigació per col·laborar amb PG-ME en la lluita contra la multi reincidència fonamentada en robatoris.
- Participar en l'elaboració del Pla Local de Seguretat Viària 2013-2016 per contribuir a posar en marxa les mesures que ajudin a pal·liar la sinistralitat viària.
- Analitzar i posar a la pràctica millores en l'organització dels serveis per ajustar-los millor a les necessitats i demandes reals de la societat barcelonina, aconseguint millorar els resultats amb major eficiència.

El nostre objectiu per als propers anys és ser més propers i accessibles als ciutadans incrementant la presència de la GUB a tots els barris així com als espais públics de gran afluència tant de veïns com de turistes.

Un altre dels punts de millora que més ens preocupa és la **disminució de l'accidentalitat**, molt especialment d'aquells usuaris més exposats com són vianants, ciclistes o motoristes. Per fer-ho possible farem **campanyes de conscienciació** i seguirem informant de les conseqüències reals que generen les infraccions a les butlletes d'infraccions i es continuarà amb la revisió dels més de **15.000 passos de vianants**.

Durant el 2013 s'han posat en marxa diferents operatius especials específics per **lluitar contra la venda ambulant**. Continuarem amb aquesta tasca que tants bons resultats ha donat, per tal de minimitzar aquestes conductes prohibides que repercuteixen negativament en la imatge i l'economia local de la ciutat.

Per últim, cal destacar la finalització de la **integració de la GUB al 112**, un pas important per millorar el bon nivell de coordinació existent entre cossos i serveis d'emergències. D'aquesta manera, el ciutadà té un únic número per comunicar qualsevol incidència i s'eviten duplicitats de serveis, el temps de resolució és més curt i els recursos humans i tècnics es distribueixen i s'assignen de forma més eficient.

14

[Informes de gestió 2012](#)

Guàrdia Urbana
de Barcelona

